

Det Anarkistiska Biblioteket

Imperialismen

Peter Kropotkin

Peter Kropotkin
Imperialismen

Tidningen Brands 1 maj-nummer 1917

www.anarkistiskabiblioteket.se

I ett brev skriver Peter Krapotkin:

Min käre vän, - du frågar mig vad som menas med tysk "imperialism" och vad som menas med "militarism", vilken, som jag sa, måste stävas och slutligen utrotas från Europa. Jag skall försöka besvara din fråga.

"Imperialismen" är enligt min mening ett nytt ord som uppfunnits för att beteckna ett mycket gammalt ont, - den önskan eller åtrå som griper en stam eller ett folk, att rikta sig genom erövring på sina grannars bekostnad. Under skilda epoker har denna osed utvecklats hos olika nationer och sedan oräkneliga tider tillbaka har den åstadkommit mycket ont bland mänskligheten. Historien är fylld av blodiga fäjder som den framkallat.

Här ligger för exempel en klippa, som reser sig vid Englands södra kust vid Hastings, och på vilken olika erövrare efterlämnat spår allt sedan den avlägsnaste forntiden. Under stenåldern var en av denna klippas klyftor bebodd av primitiva människor, som blott kände de mäst primitiva redskap. Genom att lämpligt klyva den grova flinta som anträffades på denna klippa, förstod man att avsöndra skarpa flisor, vilka man använde som knivar. De små krokiga flisorna fäste man vid ett snöre, tillvärvat av en eller annan växt, och fängade fisk med denna primitiva metkrok. Ännu i våra dagar finns det infödingar på öarna i Stilla Oceanen som fiskar på detta sätt.

Vid utgången av klippans klyfta har det under århundradenas lopp upphöjats högar på två till tre meter, bestående av alla slags lämningar: ben efter djur som man ätit, kasserade flintknivar, lämningar av växter, etc. Och dessa hopar av kvarlämningar blevo omsorgsfullt studerade för ett vetenskapligt samfund av M. Abott. Man kom härigenom till kännedom om att invånarna på denna klippa en gång livnärde sig med fisk och snäckor och att de blott gjorde jagt på smärre villebråd. De hade icke tillräckliga vapen för att anfälla de större vilda djuren. Och bland ruinerna av deras eldstäder har man endast funnit ben efter små gnagare.

"Och på samma ställe" - förklarade mig M. Abott - "mitt i en hög flintredskap, som ännu icke var fullt undersökt, upptäckte jag ett skelett av en människa. Huvudet var klivet med en stor stenax. Tydligen hade det kommit män från andra stammar, som voro mera kunniga i tillverkningen av krigsvapen. En av dem har överraskat min man i hans arbete och tilldelat honom ett dödande hugg. De andra manliga stammedlemmarna rönt antagligen samma öde, medan kvinnorna och barnen säkerligen blevo bortförda i slaveri.

På samma klippa besågo vi litet längre bort de rester som ännu funnos kvar av befästningarna av ett romerskt läger. De romare som landstego på

denna kust voro redan beväpnade med pikar och värjor av stål, samt militärt organiserade, och de gjorde sig till herrar över de infödda, som endast hade sina stenhackor. Man vet att krigsfångarna med sina kvinnor och sina barn i allmänhet blevo sålda av soldaterna för att föras som fångar till Italien, medan de som underkastade sig erövrarna blevo tvingade att arbeta för sina herrar: de byggde dyrbara villor, odlade jorden, skaffade kol ur bergen, beredde lin och hampa, byggde vägar och befästade läger som användes till att hålla den infödda befolkningen i slaveri.

På samma klippa, vid sidan av det romerska lägret, har den följande flodböljan av erövrare efterlämnat sina spår i form av en vacker ruin av ett feodalt slott. Från dessa slott höllo de normanniska erövrarna - sedan romarna lämnat landet - den sachsiska befolkningen i trældom.

Och i dag, under lugnt väder, kan man ibland från samma klippa höra dånet av de gigantiska kanoner, medelst vilka en ny flodvåg av erövrare, *tyskarna*, försöker att tränga fram till samma kuster. Se där imperialismen i tvärsnitt genom tiderna.

Visserligen ha det mänskliga samhällets liv blivit oändligt mycket mera komplicerat än det var under stenåldern. De strävanden som fullföljes av erövrarna äro mycket mera invecklade. Men deras väsentliga mål, - uppnåendet av rikedomar genom erövrade folkens arbete, - och erövringens huvudsakliga metod, d. v. s. massakrerandet av de beväpnade och spridandet av skräck hos den övriga delen av folket, ha förblivit desamma. Erövringen genomföres medelst samma medel som under romarnas och normannernas tid: segrarna tvinga de besegrade att bygga befästningar, att anlägga vägar för militärt ändamål. De hålla befolkningen nere i elände genom att ödelägga de förvärvsgrenar varigenom den vann sitt uppehälle, och de införa nya industrier för att rikta erövrarna. Slutligen bli, liksom förr i världen, de besegrade, regerade av brutala myndigheter och domare, som utrota de missnöjda och revolterande.

Det är blott denna förändring: det moderna livets invecklade sammansättning gör det möjligt att blanda bort korten och ursäktla förbrytelserna medelst abstrakta begrepp, sådana som "kapitalistisk imperialism", "*lagarna* för de stora nationernas utveckling", "civilisationens framåtskridande", - man talar till och med om en manifestation av "världsviljan", vilken på detta sätt "för mänskligheten mot socialismen". Meningslösa ord, lögnaktiga ord! Men det dominerande faktum - den militära plundringen, vilken utgör själva essensen av varje erövring - är ständigt detsamma.